

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

כמה מקום יש לך?

אפשר שתהיה לאדם דירה, אפילו ארמון, אבל הוא אינו מוצא מקום לעצמו.

בודד, לאף אחד לא באמת אכפת ממך - וכך הוא מאבד את המקום שלו. הדבר הכואב ביותר, הוא יהודי שמסתובב בעולם ואינו מוצא מקום לנפשו. אתה הרי שייך למקום הטוב והבטוח ביותר שיש, אבל הוא אינו יודע מכך.

היה לנו פעם בית. כאשר בית המקדש היה קיים, הייתה תמיד את היכולת למצוא את המקום שלנו. יהודי שנכשל, הגיע לבית המקדש, הקריב

**מי שיש לו מקום, אינו זקוק
כמעט לכלום - ואפילו ז' על ז'
בגובה עשרה טפחים, יכולים
להספיק לו בריווח**

קרבן וחזר הביתה'. מלבד זאת, תמיד של שחר היה מכפר על העוונות של הלילה, ותמיד של בין הערביים על העוונות של היום. לא הלכנו לאיבוד, ואם כן - רק לזמן קצר.

כיום אין לנו בית, ולכן 'ישראל אינם על מקומם' (ליקו"מ תניינא סז). השקר שולט בכיפה, ואנחנו מרגישים חסרי מקום. אבל זו לא האמת. ליהודי תמיד יש מקום, צריך רק להיזכר באמת ולחזור לשם.

וימיני תחבקני

זה קורה בכל שנה, בחג הסוכות.

לאחר ראש השנה - שבו אנו ממתיקים את הדין ומקלפים את השקר של ההסתרה; ולאחר יום כיפור - שבו ה' יתברך מנקה אותנו מכל מה שחצץ בינינו; מגיע חג הסוכות - וכל אחד מוצא את מקומו. הסוכה היא 'חבוק יד ימין', וכאשר יהודי חבוק בזרועותיו של אבא, הוא מרגיש הכי בבית בעולם.

צא מדירת קבע לדירת עראי. יכול אדם שיהיה לו דירת קבע ענקית ומפוארת, אבל אם הוא אינו מוצא את עצמו, מה היא שווה לו. לעומת זאת, מי שיש לו מקום, אינו זקוק כמעט לכלום - ואפילו ז' על ז' בגובה עשרה טפחים, יכולים להספיק לו בריווח. הסוכה, היא דירת עראי אבל מקום בטוח.

איננו זקוקים לבית גדול כדי להרגיש בבית. אנחנו זקוקים לדעת שיש מי שרוצה בנו, שמח בנו, ומחכה לנו. כאשר יש לך מקום אצל אבא - יש לך מקום בכל העולם.

אם נשאל: כמה בני אדם אין להם דירה? התשובה תהיה: מעט מאוד. אין כמעט בנמצא אדם שאין לו דירה. 'הומלסים' חסרי בית הם בודדים ממש, ובדרך כלל אלו אנשים שאינם בריאים בנפשם. אדם מן השורה, חי עם משפחתו תחת קורת גג. הגודל של אותה קורת גג, משתנה כמובן מאחד לחברו; החל מדירה קטנה ודחוקה, ועד ארמונות פאר ענקיים. אבל, אם נשאל: כמה בני אדם יש להם מקום? התשובה היא ככל הנראה: מעט מאוד. וזה ממש לא קשור לגודל של הבית בו הוא דר. אפשר שתהיה לאדם דירה, אפילו ארמון - עם המון חדרים, ספות וכורסאות; אבל אותו אדם אינו מוצא מקום לעצמו... הספה נוחה מאד, אבל הוא בעצמו מרגיש לא נוח. אין לו מקום.

כדי להרגיש שיש לי מקום, לא מספיק ולא יעזור מקום פיזי, גדול ורחב ככל שיהיה. כל עוד לא תהיה תחושה פנימית שאני אהוב ורצוי, מוגן ובטוח - לעולם לא נרגיש שיש לנו מקום.

אדם ובהמה

אדם, בשונה מבהמה, זקוק למקום. "כל אדם שאין לו קרקע אינו אדם" (יבמות סג:). בהמה צריכה להתקיים, ולצורך כך היא זקוקה לאוכל ותחזוקה, לא יותר. אדם אינו כך; הוא אינו כאן כדי להתקיים, אלא כדי להיות - ולשם כך הוא זקוק למקום, רק שם תהיה לו 'הויה'.

באופן טבעי, אדם נולד לתוך 'מקום'; יש לו הורים, יש לו משפחה, וכמובן גם בית. אבל ככל שהוא הולך וגודל, הוא מאבד את המקום שלו. העולם מטעה. עולם השקר נותן את התחושה שאדם כשלעצמו אינו שווה אם לא יהיה מוצלח במיוחד, וכולי האי ואולי. וכך אנשים מאבדים את המקום שלהם. יש להם דירה, אבל לא מקום.

יהודי, תמיד יש לו מקום. הקב"ה מקומו של עולם, וכל אחד מעם ישראל יש לו מקום אצלו. מקום בטוח מוגן ואוהב, לשם הוא תמיד יכול לחזור, להתיישב ולהתרווח. כמו בן אהוב, שגם כאשר הוא יוצא ללמוד או לעבוד, וגם כשהוא מתחתן ומקים את ביתו - הוא תמיד יודע שיש לו כתובת. הוא תמיד מוזמן, לבוא ולהרגיש בבית.

כאשר יהודי מתרחק, הוא נכנס תחת שליטת היצר הרע והקליפות. והם, מכניסים לתודעתו את המסרים של עולם השקר: אתה לא שווה, אתה

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

תנועות הקולמוס

ב"ה יום א' ערב חג הסוכות תר"א

אהובי בני חבדי... אה השוקתך מקריחני לכתב לך מעט מאשר דברנו אתמול בסעודה שלישית. שפיל בחינת ספה וארבעה מינים הקדושים: הכל להשלים ולהוציא לאור הספרים הקדושים של הצדיקים אמת בכל דור שעל ידי זה נשלם התורה וכו'. שפלה אנו עוסקים באנשי הימים להשלים את התורה בשמיני עצרת ושקחת תורה. שיהא סוף גמר והתקן של ראש השנה יום הכפרים פומבא בפנות וכל מצוות ארבעה מינים בידיהם. להאיר ידי הסמיכה בידי הפנייה העוסקים בכתיבת קרבן ישראלי. בקרט הפותחים ספרים קדושים של התורה הקדושה, שעל ידי זה נבקע ים החכמה של כל אחד ואחד. והכניס בלבו זריעת האמונה הקדושה עד אשר יתקדם וידע כל פעול פי אלה פעולתו וכו' כמו שמסמין אחר נטילת לולב למען דעת כל עמי הארץ פי ה' הוא האלקים וכו'.

והנענעים הקדושים הם בחינת תנועת הקלמוס באייר. המוצא בהתורה חדי רבי שמעון שאנו עוסקים בה עתה. והשלישה מינים שאצל הלולב הם בחינת ג' אצבעות דאחזין בקלמוסא המוצא בתקוני זוהר, פדי להשלים התורה בבחינת לחות האבן בתונים באצבע אלהים. ושן לזה מאמר התקוני זוהר. ובגין כך בקנה דילך דאיהו קלמוסא בזה ימא דאורייתא. והכל להודיע ולספר לכל באי עולם גבורתו ותפלתו וחסדי שיעשה עמנו בכל דור ודור. ששולח לנו צדיקים אמתים אצלו שמקלים לנו חדות תורה נוראים ונפלאים אצלו. שעל ידי זה נמשך קיום התורה שעל ידי זה נתגלה אלקותו יתברך... טון מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	ליקוסי מוהר"ן קמא	ליקוסי הלכות ח"א ב	משנה ברוחה ח"ו	די הומי בבורות	ליקוסי תפילות
שבת	טו	ג.	רמט	קיב.	ח	קצה קצו
א	טז	ג.	רנ	קיב.	ט	קצה קצח
ב	יז	גא.	רנא	קיג.	י	קצטר
ג	יח	גא.	רנב	קיג.	יא	רא רב
ד	יט	גב.	א	קיד.	יב	רג רד
ה	כ	גב.	ב	קיד.	יג	רה רו
ו	כא	גג.	ג	קטו.	יד	חז רח

התורה המסמנת ליקוסי מוהר"ן ח"א תורה א'

עיון

עין טובה

אנחנו לא מדברים כאן רק בשביל להשמיע מוסר, אני הרי מתכוון לומר את האמת כמו שהיא.

הלא אני בכל זאת 'נאפיתי באומן' [פארט געבאקן געווארן אין אומן] כשהייתי ילד בן 17 הייתי באומן, הרי בכל זאת התבוננתי וראיתי אותם היטב, מותר לכם להאמין לי, האמינו לי 'שזה לא הענין שלנו, זו לא הדרך שלנו'. אנחנו צריכים לבקש מהשי"ת הרבה 'רבונו של עולם, תשליך ממני את הדרך הזאת, הרי אני חסיד ברסלב'.

מדברים היום לא לאכול בצל, לא לעשן סיגריה, לא להריח טבק, זה בודאי אמונת חכמים להאמין ברבינו גם בדברים האלה, אבל זה הרי בודאי פגם באמונת חכמים כשאנחנו לא הולכים בדרך שרבינו לימד אותנו, ואם חושבים שע"ז מתעוררים לתורה ותפילה, זו טעות גדולה. כי אם נתבונן היטב אז נראה שכשאני מדבר על השני, אני לא יכול אח"כ להתפלל, זהו כלל גדול.

הרי יש מצוה לפני התפילה של 'ואהבת לרעך כמוך', צריך הרי לקבל על עצמו את המצוה עשה של 'ואהבת לרעך כמוך', ואם אני מדבר על השני, אני לא יכול להתפלל אחר כך.

אנחנו צריכים לעשות חשבון: 'מה זה בוער לי? לרבינו אני לא מציינת בזה, להתפלל ע"ז אני לא יכול, אז למה שאעשה את זה?' למה שלא תהיה בינינו אהבה, ממש באופן שיראו את זה מבחוץ, כמו שרבינו אמר: 'העולם רואי להם שיתמהו על האהבה שיש בין אנשי'. איפה זה עכשיו?

אנחנו מבקשים מאד מאנשי שלומנו, אני לא חלילה לא דרשן מוסר, רק שידעו שחייבים לעזוב את הדרך הזו, הלא אתם יהודים שיש להם התבודדות, אז צריך כל יום לבקש בהתבודדות מהשי"ת 'רבונו של עולם, תוציא מתוכי את המדה הרעה הזאת, שאני רק רוצה לראות את הרע של השני, תכניס בתוכי מדה כזו טובה, שאני רק אסתכל על הטוב שבשני'.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אם דיבר לשון הרע ונתקבל הגנות שמגנה את חברו אצל השומעים, עד שהם מגנים אותו בלבם, או עד שדברו עליו ג"כ לגנאי, נענש המדבר בצרעת. אבל אם השומעים לא קבלו דבריו כגון שידעו שהוא מדבר מתוך שנאה ונגיעה אישית, או שלמדו זכות על אותו אדם שדיבר עליו, ואפילו אם המדבר יודע שלא יאמינו לו, נחשב כחטא בין אדם למקום ולא כחטא שבין אדם לחבירו.

וכל זה אם עליו גנאי גמור, כגון שהוא גנב כעסן או טיפש, ולא הועיל בדיבורו, שלא האמינו לו. אך אם אמר שהוא עני או עשיר, גבור או חלש, ולא נגרם לו שום נזק, אין בזה איסור לשון הרע בכלל, היות ולא נתקבלו דבריו על לב השומעים.

(קיצור ח"א לשון הרע פ"א סעיף ז)

ותסתיר ותצפין אותנו בספתה הקדושה ותסוכה עלינו בצל הקדוש, ותצפני מריב לשונות שלא יהיה להם שום פח עלינו כלל!

ליקוטי תפילות מה

הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנפלת

א] התבוננות זו מתגלה בחג הסוכות, ההבנה שבאמת אין לאדם מקום אמיתי בעולם, והמציאות היא שכל יושבי תבל מלאים צער ויסורים, ואף שלכאורה 'האדם' הוא בחיר הבריאה, וכל מה שיש בעולם דומם צומח חי הוא רק בשביל לשמש את האדם, ואילו כל חיה וכל צמח יש לה את המקום הטבעי אשר קל בשבילה לגדול ולצמוח שם ולמצוא את מזונה, ואילו אצל בני אדם לא מצאנו עדיין איש שיכול לומר על עצמו שיש לו את כל צרכיו בעולם, ואין אחד שיכול לומר שיושב על מקומו הטבעי בשלמות כפי שהיה רוצה, מקום דירתו, מצב משפחתו, קהילה וחברים, מקום הפרנסה וכו', ותמיד יש מחשבה והרגשה שאילו היה במקום אחר מהיכן שהוא נמצא היה לו טוב יותר.

וזאת מחמת שהמקום הטבעי של האדם הוא למעלה בגן עדן, שם נברא האדם לשמש את קונו, אלא אחר שחטא ורצה למלוך בעצמו, השליכו ה' מהגן עדן, אל עולם העשייה, אל מקום החיות והבהמות [השם של עולם העשייה הוא שם ב"ן, גמטריא בהמ"ה], ועל כן הוא תמיד מרגיש נע ונד, כי באמת אין כאן מקומו בעולם, והוא נפל אל מקום הבהמות (ליקו"ה ציצית ג' אות י"ד).

א] דוד המלך היה מלך גיבור וחזק וכו', אך מצד שני לא היה לו שום מקום בעולם, ומקטנותו לא היה לו מקום בביתו - 'כי אבי ואמי עזבוני' אך 'השם יאספני', וכך בהמשך חייו היה נרדף על ידי שאול, ובהמשך על ידי בנו אבשלום בתוך ביתו וכו'. וגם מצד עצמו לא היה לו שום נשימה וחיות טבעית בעולם הזה, כי היה ראוי להיות 'נפל', עד שאדם הראשון נתן לו שבעים שנה משנותיו, וכך היה דוד המלך יונק 'כל' חיותו לגמרי רק מהשם יתברך, 'כגמול עלי אמו', עד שאמר על עצמו 'ואני תפילה' - כי באמת כל ה'אני' שלו, כל חיות נפשו היה ממקום התפילה, ולא השיג כלום בחייו שלא על ידי תפילה, וכך זכה להשלים הבירור של ה'אדם' מתוך ה'בהמה'.

ב] הגילוי הזה הוא הגילוי של משיח בן דוד, הגאולה השלמה, להכניס את כולם אל תוך התפילה, להמשיך כל צרכיהם רק על ידי תפילה, שהוא עיקר ענין רביז"ל. ועל כך אנו מבקשים במשך הסוכות 'הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנפלת', ובעיקר בשעת האכילה, שאז נמשך השפע, וזאת בשביל לקבל הדעת הזו מהסוכה, שאין לנו שום מקום בעולם הזה, מחמת שכל מקומו הוא רק אצל השי"ת המגין ומסכך עלינו (ליקו"ה מקח וממכר ד').

הליכות

שיחות ומנהגים

שמיני עצרת ושמינית תורה

את בית המדרש הגדול שבציר, שהיו מתאספים שם והיו מתפללים שם יחדיו, ואחר התפילה נהגים היו לומר בכל יום את כל ספר התהילים:

כשחל שמיני עצרת בשבת היה רבנו אב"ד אף סעודה שלישית של שבת בתוך הספה (כמבאר ב'שילחן ערוך' שבחיין לארץ אוכלים בספה מפני שהוא ספק שביעי), אך לא היה יסון אז בספה: (רבי לוי יצחק שמעו מרבי אברהם ב"ר נחמן)

רבנו היה עולה לתורה לשמחת תורה לחתן תורה, ומהר"ב"ת היה עולה לחתן בראשית; ואמר מהר"ב"ת על זה: 'דער רבי האט עולה געווען חתן תורה, וייל דער רבי האט אויסגעפירט זיין זאך; אבער איך דארף אנהויבן' - "ובנו עלה לחתן תורה המסים את התורה, כי רבנו נצח וגמר ענינו; אבל אני צריך להתחיל מבראשית":

מהר"ב"ת אמר: "בן המשפר נכון לשנותו רק בפזרים, ולא בשמחת תורה":

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"א סי' א' מאמר א'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

תורה א מאמר א

אשרי תמימי דרך החולקים בתורת ה' (התלים קט, א).

דע, כי על ידי התורה נתקבלים כל התפלות וכל התפלות, שפניו מבקשים ומתפללים. והחן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריך, הן ברוחני הן בגשמי. כי עקשו בעונותינו הרבים הן והחשיבות האמיתי של ישראל נפל, כי עקשו עקר החשיבות והחן הוא אצלם. אבל על ידי התורה נתעלה החן והחשיבות של ישראל, כי התורה נקראת (משלי ה'): "אילת אהבים ויעלת חן", שמעלה חן על לומדיה (ערוכי נד): ועל ידי זה נתקבלין כל התפלות והבקשות:

דע, כי על ידי עסק התורה נתקבלים כל התפלות וכל התפלות שפניו מבקשים ומתפללים, וגם החן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריך, הן ברוחני - למצוא חן בעיני השם יתברך שיגזור עליהם גזירות טובות, והן בגשמי - למצוא חן בעיני בני אדם שימלאו את בקשתם [כמו שיתבאר להלן בענין הנח"ת].

כי עקשו בעונותינו הרבים הן והחשיבות האמיתי של ישראל נפל לבין הקליפות והם יונקים את כח החן והחשיבות [כמו שיתבאר להלן] בענין 'האי גלא דמטבע לספינתא', ועל ידי זה יש להם חן וחשיבות הן ברוחני - שיש להם כח לקטר על ישראל ודבריהם מתקבלים למעלה [כמו שיתבאר להלן בענין קבלת התפילות], והן בגשמי - שגויי הארצות והבלי העולם מוצאים חן בעיני בני אדם ונחשבים אצלם (ליקוטי תפילות, ביאור הליקוטים ודרכי נועם).

וסיבת הדבר היא, כי עקשו עקר כח החשיבות והחן הוא אצלם - אצל הקליפות ואצל הנכרים המקבלים דרכם את השפע, אבל על ידי התורה נתעלה מהגלות החן והחשיבות של ישראל, שיחזרו וימצאו חן בעיני אלקים ואדם [עיין נחת השלחן (י"ד סי' עט)].

וטעם הדבר שעל ידי התורה מתקבלות התפילות ועולה החן של ישראל, כי התורה נקראת (משלי ה, יט) "אילת אהבים ויעלת חן" שיעסוק בתורה באהבה רבה ובכל שעה תמצא חן בעיניו (רש"י שם ובמשלי ל, יז), אכן חז"ל דרשו פסוק זה (ערוכי נד): שהתורה מעלה חן על לומדיה - שישא חן בעיני בני אדם, נמצא שעל ידי התורה מעלה את החן והחשיבות של ישראל ונושאים חן בעין כולם, ועל ידי זה נתקבלין כל התפלות והבקשות, כי על ידי שישא חן נושאים חן למעלה, מתקבלות תפילותיהם ברחמים [כמו שיתבאר להלן בענין חקיקת החן מקום בלב]. ולהלן יתבאר עומק ענין החן, איך הוא עולה על ידי התורה, ואיך מתקבלים על ידי זה תפילות ישראל.

ביאורים

העלאת החן שבכל דבר

החן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריך, הן ברוחני הן בגשמי - עומק הענין מתבאר מקשרי המאמר (להלן בענין התחברות הח' והי'). שבהיות החן על תיקונו ומכונו, רואה האדם את החן והיופי שבתורה ותפילה ומעשים טובים, וכל דבר שבקדושה נושא חן בעיניו, אבל כשמדת החן נופלת לבין האומות ונאחזים בה הקליפות רח"ל, רואה האדם את החן והחשיבות בדברים אחרים, בתאוות העולם הזה ובדברים שאינם מצד הקדושה [כמובא בכל הספרים הק' המיוסדים על תורת הזוה"ק שכל מדה יש לה שורש בקדושה, וכשהיא נופלת למקומות הנמוכים נאחזים בה הקלי' וגורמים שתתקלקל מדה זו למשיכה רעה וכדו', עיין ליקו"מ לז, מז ועוד, וז"ל מוהרנ"ת (הל' תפלה ד ב) 'זהב מן המצות הניצוצות קדושות של המדות העליונות שפגלו בהם. שעל ידי זה נתאחזו בהם הקליפות ומקבלים מהם כל להפך את האמת לשקר גמור מעין אותו האמת'].

וזה גודל מעלת העלאת החן, וכמו שיתבאר להלן (שם) שהוא מציאות ההסתכלות בשכל דבר מתוך צמצום [כי לפי פשוטם של דברים

סוכה של מסירות נפש

התהרהר ר' אליהו חיים שעה קלה, כשפניו מודאגים. כי מה יכולה חסידות ברסלב להציע למהנדסת ובוגרת פקולטה לבנין. 'הנה עלה בדעתי רעיון', אמר לפתע, כשחיוך של הקלה הופיע על פניו המודאגים. 'זכרתי שלפני שנתיים בא אלי ר' יעקב תפלינסקי לשאול בעצתי, אם לנסוע ללוד לקבל פני משפחה מברית המועצות האמורה לנחות בארץ, ואני ציויתי עליו לנסוע. לבת קוראים בתיה, לכו אליה ואמרו לה: לפני שנתיים ר' יעקב תפלינסקי השתדל למעןך והביא אותך לירושלים - עתה החובה עליך להציל את הבת הזו.

"במוצאי שמחת תורה של שנת תשל"ב - בעלי ואני מתכוננים לצאת להקפות שניות' בעיר, להתבשר מאוירת החג המרחפת עוד ברחובות ירושלים, לפני המעבר לימי החולין. עוד אנו יורדים במדרגות לכיוון היציאה והנה באו לקראתנו שני יהודים נשואי פנים חבושי שטריימלים וקפטנים, דמויות חריגות בנוף שכונת תלפיות. היו אלה רבי יעקב תפלינסקי ודודו יבדלחט"א רבי יעקב מאיר שכטר - שאף הוא הופתע לראותנו בסביבה בלתי מוכרת זו. 'מה אתה עושה פה, ר' אברהם?' פנה אל בעלי. 'אנחנו גרים כאן'. 'ואולי תוכל לכוון אותנו לביתה של גברת בתיה, שהגיעה לפני שנתיים מקיב, יש לנו שליחות דחופה אליה...' (הם לא קישרו שלבעלי יש איזו שייכות אלי).

'חזרנו אותם לביתנו, והם סיפרו לנו על הבת ממוסכבה, וכי ר' אליהו חיים בדעה שרק אחת שגולה ברוסיה ועברה אותה המסלול של לבטים ונסיגות, מסוגלת להשפיע עליה, והוא זה ששלח אותם לכאן.

"כבר לא הלכנו להקפות שניות, אלא שמנו את פנינו לרחוב עובדיה למשפחת יוסלובסקי, מקום מגורה הארעי של אותה בת. שיחה של כמה שעות שנתמשכה עד לעומק הלילה, עם דברים שרק הקב"ה החונן דעת שם בפי (כי לא התנסיתי עד כה בשכנוע של אישיות מבוססת כשל זו) שינתה את דעתה.

"למחרת הלכנו שנינו למוסד 'נוה ירושלים' בשכונת בית וגן שהסכים לעזור, אלא שעמד בפני בעיה, כי טרם נפתחה מחלקה לחוזרות בתשובה שעלו מרוסיה, וזה היה המקרה הראשון. אך 'מצוה גוררת מצוה', מהגרעין של אותה עולה בודדת הוקם מוסד נפרד לעולות מרוסיה ומשאר הארצות בשם 'בית אולפנא', שבו מתחנכות הבנות באוירה ביתית, עד לכניסתן לחופה. מאות בתים מפורסמים על טהרת הקודש נמנות על משפחת 'בית אולפנא'. אותה בת שכמעט הלכה לאיבוד, וניצלה בזכות ר' אליהו חיים רוזין, נקלטה יפה בסביבתה החדשה, נישאה לאבך חשוב והקימה בית יהודי למופת.

לאחר המאורע הזה, כבר מצאתי עליה לבקר את ר' אליהו חיים רוזין, והצגתי עצמי כנכדתו של ר' יעקב מיידליק ז"ל. הוא התרגש מאד ואמר: 'איזו זכות היא! ר' יעקב היה יהודי של מסירות נפש!'. הוא נזכר באותו ליל סוכות של שנת תרצ"ב, כשסבא הזמין לסוכתו וסיכן עצמו בעונש הגליה לסיביר. בנימה של התפעלות שיחזר את מאורעות אותו לילה, ואמר 'ה'שהיינו' של אותו לילה ראשון של סוכות, לא ימוש מזיכרוני כל עוד נשמתי באפי'. הטרומה של פירוק הסוכה על ידי המשטרה והחזקתם במאסר במשך כל חג הסוכות, גם היא עדיין עומדת לגד עיניו, והוא סיים: 'אין ספק שהקרשים של אותה סוכה מפורקת, שהוקמה מתוך מסירות נפש של יהודי נדכה ונדרף, גרמו נחת רוח לבוא יתברך, לא פחות, ואולי יותר מכל סוכה אחרת שהקימו היהודים בכל מקום אחר בעולם!'. (מקור: קול בדממה נשמע)

כשירד מסך הברזל על גולת רוסיה, נדמה היה כי הקיץ הקץ חלילה על קהילות הקודש המפוארות שבארץ ענקית זו ונגדע אילן רב-שורשים מגוף האומה היהודית. אך לאמתו של דבר עדיין לחשה הגחלת מתחת לפני השטח.

אחת הפינות החבויות שבה עוד דלק והאיר אור היהדות הנצחית, היתה דירת המרתף של משפחת מיידליק, ברחוב יוסלובסקייה בקיב. מאחורי תריסים מוגפים התנהלו חיים טהורים. ר' יהודה לייב מיידליק ורעייתו קידשו שם שמים בתוככי מדינה שחרתה על גלגלה את תורת הכפירה ושאפה להשליטה על העולם כולו.

הצלה כפולה.

החסיד ר' אליהו חיים רוזין

בתם, הגב' בתיה ברג, העלתה על הכתב בספרה 'קול בדממה נשמע' את קורות גבורת נפשם של הוריה, שלא כרעו בפני האליל הקומוניסטי. אביה וסבה ר' יעקב היו מיוזמים עם חסידי ברסלב, וכה מתואר בספר:

"בחג הסוכות של שנת תרצ"ב הקים סבא ר' יעקב סוכה בחצרו, והזמין אליו את ר' חיים אליהו רוזין, מראשי חסידי ברסלב ברוסיה. הוא בא אליו מאומן, שהיתה מרוחקת 210 ק"מ מקיב, כי במחוזו היו החוקים האנטי-דתיים יותר ממוזרים וקפדניים. סבא ור' אליהו חיים הסבו יחד בסוכה בלילה הראשון. קידשו על היין בשמחה. באמצע הסעודה, כשהם יושבים ומשוחחים בדברי תורה, פרצו שוטרים לתוך הסוכה, אסרו את שניהם ונתצו את הסוכה לרסיסים. 'שניהם הוחזקו עד אחרי החג. הם עוד יצאו איכשהו בחדש, שלא הוגלו לסיביר על 'עבירה חמורה' כזו'.

ביום מן הימים נאסר ר' יעקב בעוון "ניהול תעמולה אני מהפכנית", כשגם הקמת הסוכה מצטרפת לרשימת "חטאיו". בנס הוא שוחרר לאחר שעורך דינו הצליח לשכנע את השופטים כי מדובר באדם שאינו שפוי.

בהמשך הספר מתוארת עליית המשפחה לארץ הקודש: "ר' אליהו חיים רוזין המריץ את ר' יעקב תפלינסקי לבוא ולקבל את פניו בלוד, ובכך הופנינו לירושלים ולא לכפר אתא. לקשר הראשוני עם הצדיק הזה היה המשך, כפי שיתספר להלן:

"כעבור שנתיים, עלתה משפחה יהודית ממוסכבה - זוג הורים עם בת מבוגרת. האבא היה חסיד ברסלב. הבת גמרה פקולטה להנדסת בנין במוסכבה והיתה בעלת השכלה רחבה. היא לא התאקלמה בירושלים ולא מצאה כאן סביבה מתאימה. במחלקת הקליטה של הסוכנות יצאו לה לנסוע לחיפה ולנסות להתקבל לטכניון. היא החליטה לקבל את הצעה, כי מאוד לא הרגישה טוב בירושלים, בסביבה החדשה ובחברה שנקלעה אליה.

"החלטתה הנחושה של הבת, הדאיגה מאוד את אביה, כי לא היה לו כל ספק מה תהייה התוצאות. הוא היה אומלל מאד, וטען כי כל מה שהשקיע בביתו ברוסיה הכפרנית ילך לאיבוד דווקא כאן בארץ ישראל. היתה לו הרגשת אין אונים, מכיון שלא היתה בידו כל הצעה חילופית שתוכל למנוע ממנה לנסוע לחיפה. 'ביאושו, הלך לשאול בעצתו של ר' אליהו חיים רוזין 'מה עושים? הצילו את בתי היחידה', התחנן בפניו.

איין בלעטל

אור העצה מה' לימוד היומי

בספה"ק ליקוטי מוהר"ן ובספה"ק ליקוטי הלכות

שבת קודש

ליקוטי מוהר"ן - ג.
רבינו"ל פותח תורה ל"ו עם שני 'כללים', כלל א': כל נפש מיישראל מושרש בשבעים נפש שירדו מצרימה. כלל ב': כל נפש מיישראל לפני שזוכה להתגלות בתורה מוכרחת לעבור נסיונות קשים בקדושה. כלל ש'כללים' אלו ברורים לאדם, בידיעה ברורה שאין ב'כללים' שום 'רצא מהכלל' כך יזכה לקבל כח למלחמה.

ליקוטי הלכות - דף רמ"ט
כאשר אדם שקוע בג' מיני כבוד של חכמה גבורה או עשירות, אזי אינו יכול לקבל הרגש והשגה בה'. אך מי שמקשר המידות אלו לה' אזי להיפך הוא זוכה על ידם לרוח נבואה.

יום ראשון

ליקוטי מוהר"ן - דף ג:
יש בתורה סם חיים שאדם לומד ומקיים התורה ויש לו חיות, ויש להיפך שלומד התורה, ודייקא מתוך לימודו הוא מאבד חיותו ושמתת חייו, וזאת מחמת שהתורה לא מצטיירת אצלו כראוי, והכל תלוי כמה אדם משתדל למצוא השייכות שלו לקשר הברית עם ה'.

ליקוטי הלכות - דף ר"ג
כשם ששופר ענינו לקבץ נדחי ישראל, כך צריך הבית כנסת להיות כשופר כל ימות השנה, שקורא ומקבץ הכל אל הקדושה.

יום שני

ליקוטי מוהר"ן - דף נא.
המטרה של 'תענית' הוא לא שבירת הגוף, אלא בעיקר לרומם את הנפש מתוך הגוף, כי הגוף מתגבר עד שאדם שוכח את רוממות נפשו, וע"י הצום מרומם את נפשו להרגישה ולכבדה, אבל בתנאי שאכן מכוון בתעניתו לרומם את נפשו, ולא רק לשבר הגוף.

ליקוטי הלכות - דף רנ"א
כל תכלית הקיבוץ אצל הצדיק הוא לברר האמונה בחידוש העולם, ע"כ יש להזהר שלא לדבר עם אלו שמרחיקים אותו מאמונה זו.

יום שלישי

ליקוטי מוהר"ן - דף נא:
מצווה לכבד 'זקן ששכח תלמודו', כי התורה שוכנת בעצמיותו אלא ששכח מחמת זקנותו, וע"י שמכבדים אותו יתגלה התורה

שלמד בעבר. וכך מי שרוצה להרגיש את נפשו מתוך הגוף שמוקין ומשכיח הכל, בהכרח שיכבד את נפשו הרוחנית, ועי"ז ממילא יתגלה הקדושה הגנוזה בו.

ליקוטי הלכות - דף רנ"ב
ככל שאדם זוכר בשבת את האמונה בה', כך יכול בימות החול לעסוק במלאכתו בלא חשש של מחשבות של 'כוחי ועוצם ידי'.

יום רביעי

ליקוטי מוהר"ן - דף נב.
צריך לפשפש בחורים ובסדקים ולמצוא את הדביקות שיש לו בוודאי בהש"ת, אף שבפשטות ללא חיפוש נדמה שאין לו דביקות. והסימן ששם יוכל למצוא את הדביקות הוא בהנחת תפילין, שם המקום לגלות הדביקות.

ליקוטי הלכות - דף א' (חלק ב')
הממון מגדיל שמו של האדם ומרחיב נפשו, וזהו הטעות שעל העולם שרודפים אחר ממון, כי מחפשים הגדלת ה', ואין שמים אל ליבם שעיקר הרחבת הנפש הוא להיכלל בשמו של ה'.

יום חמישי

ליקוטי מוהר"ן - דף נב:
בשביל לגלות הדביקות שיש לאדם בפנימיותו, הוא על ידי שמתעורר לדבר לה' דיבורים קדושים עם חמימות הלב, שעל ידי זה הדיבורים שלו עולים לשורשם ושם יכול למצוא הדביקות שלו בה'.

ליקוטי הלכות - דף ב'
כאשר נדמה שיש שפע מיום ליום, אין ליפול להרגל ושכחה שיש כאן איזה הנהגה, אלא לעמוד בדרגה של ראייה, לראות השגחת ה', ולברך ברכת המזון מתוך התגלות גדולת ה' בכל יום מחדש.

יום שישי

ליקוטי מוהר"ן - דף נג.
התורה שלומדים בקדושה מתוך הדחק, מחדדת את השכל. והיא מעוררת את האדם לבושה גדולה מהש"ת, כי ככל שגודל ההשגה בה' כך גודל הבושה ממנו.

ליקוטי הלכות - דף ג'
כשאנו ממשיך שפע ממנו ע"י בטחון, אזי לא יבוא לידי שובע בממון כזה. כי הוא ממשיך שפע רק מחצי השגחה ולא מהשגחה שלמה שממשיך שובע וסיפוק.

מושגים בתורה ח' תניינא

מה' הריאה

נפלאות הבורא הגדולים שבעולם, שכאשר הוא בא לשלמותו הוא מתוקן ומכוון באופן התעוררות השיר שלעתידי, והוא הוא שלמות העולם הזה שכל עניינו לקבץ ולהביא ולהכין כל החסדים שהם נבנה השיר שלעתידי בדרך הפלא על ידי האמונה, וכך גם בא שלמות וקיום בעולם הזה בלא מחסור. ובאופן פלא כך הוא גם שלמות האדם וגופו שכולו מתוקן ומסודר כך. ומפליא לעשות בתיקון הנשימה והמשכת הרוח חיים שבאה ממקום עליון מחידוש העולם, ומכניסה ומביאה את השלמות לגוף האדם, ולדעתו. והוא שורש המתקת הדינים שנמצא באדם עצמו ובדרך קנין הדעת, ששורש הכל הוא ההתקשרות לרוח החיים על ידי הריאה, המכוונת כנגד העולם הבא.

שיזכה שימצא חן בעיני בני אדם, הוא פלא גדול, איך יאמר רבינו שע"י תורה ותפילה שהם תכלית הבריאה, יצליח למצוא חן בעיני בני אדם, והרי חשיבות זו אינה כלום נגד מעלת התורה והתפילה, ובפרט מי שטעם את נועם זיו התורה והתפילה שהוא בו בלבו להסתכלות בני אדם ואינו מבקש למצוא חן בעיניהם].

כשהאדם זוכה לחן וקדושה, מתעלה החן 'בפני כל מי שצריכים חן ברוחני והן בגשמי', כלומר, כל הדברים שהוא צריך להם מקבלים את החן הראוי, הן ההצטרפויות הרוחניות שהאדם צריך לעסוק בעבודת ה' נעשים מתוך חן של אמת, והן ההצטרפויות הגשמיות שהוא צריך לעסוק בפרנסתו בביתו ובכל עסקיו הגשמיים, מוצאים חן בעיניו והוא עוסק בהם בחיות ובחן של אמת, דעתו נוחה עם הבריות ודעת הבריות נוחה הימנו, ואפילו כשצריך לעשות מלאכה גשמית מאד אינו עושה אותה בקוצר רוח מתי יוכל לפרוק מעליו עול זה, אלא עושה אותה בחיות ובהנאה, ובאמונה שהיא שליחותו בעולם, הכל על ידי שהעלה את החן מאחזית הקליפות ועושה את כל מעשיו בחכמה ושכל כמו שיתבאר [ולהלך] (שם) יתבאר איך שייך החן גם בקבלת התפילות. ויש לדייק את הלשון 'בפני כל מי שצריכים', ולא אמר שהחן נתעלה 'לפני כל מי שצריכים' - שהוא לשון מדוקדק יותר, כי צריך למצוא את החן בתוך ההצטרפויות].

הדרך לגלות את החן שבתורה

כי התורה נקראת אילת אהבים ויעלת חן שמעלה חן על לומדיה - מזמור זה מדבר ממעלת התורה הנמשלת לאשת נעורים, לעומת חכמות זרות הנמשלות לאשה נכריה, שאף על פי שחכמות נכריות נראות מתוקות לחיך - אחריתם מרה כלענה, אבל התורה אהובה תמיד על לומדיה ומוצאת חן בעיניהם (רש"י), ודרשו חז"ל (עירובין נד:): על לומדי התורה, שהיא מעלה עליהם חן בעיני בני אדם [וראה שם במהרש"א (ד"ה אף ושם בע"א ד"ה ואם) שפ"י שדרך תלמידי חכמים שמתוך טרדת לימודם אינם מקפידים על מאכלם ומלבושיהם, ובכל זאת התורה נותנת להם חן בעיני הבריות, ויש לדייק בלשון רש"י וז"ל 'שהכל מנשאין אותו, ותורתו נותנת לו חן', שהוא שני המעלות שכתב במאמר, שמתעלה הן החן והן החשיבות].

אכן פנימיות הענין מבואר בזוה"ק (ויקרא כא: ועוד) ובכתבי האריז"ל (שער הכוונות דרושי תיקון חצות ועוד) שפסוק זה מרמז על השכינה הק' העולה להתייחד עם דודה, כי כל הלילה היא מונחת למטה בחשכת הגלות, עד שאנו מעוררים את החן באיתעורותא דלתתא, ועל ידי זה מאיר בה אור החסד לעורר אהבת דודים, ואז נקראת איילת אהבים ויעלת חן ועולה להתייחד עמו.

ובזה יתבאר קשר הענין, כי כשמתגברים עוונות ישראל יורדת השכינה לגלות, והחן של ישראל נופל כמו שנתבאר, על ידי זה אין התורה נושאת חן בעיני לומדיה, וגם בני עולם אינם מנשאים את התלמידי חכמים, אבל כשישראל עוסקים בתורה מתוך החושך, וגם כשאין דברי תורה ערבים עליהם הם מתגברים לעסוק בה כראוי, על ידי זה הם מעוררים תיקון זה בבחינת עליית השכינה בחצות לילה [כמו שיתבאר להלן] בענין הצמצום והתורה בבחן, ובזה מעוררים את מדת החן ומעלים אותה מנפילתה שנפלה לאחזית הקליפות, והחן חוזר ומאיר עליו חן של אמת באהבה רבה, ויומתקו כל הדינים בחסדים גמורים, ולכו ימשך אחר חן דברי תורה לעסוק בה כראוי, וגם לומדי תורה נושאים חן בעולם כמו שנתבאר [וכמו שאמר רבינו קודם אמירת מאמר זה אך באופן כשתלמוד בכח וידיה לך חיות ונחת מהלמוד] (טובות זכרונות שם, וכמובא לעיל בהקדמה)].

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכוון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים.

לקבלת השיעורים המוקלטים על ליקו"מ סי' א' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il

לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 036171116, באידיש בשלוחה 6, בלשון ק' בשלוחה 5.

זמן שמחתינו

ואת אהבתו הנצחית לעם ישראל. הסוכה הופכת אפוא את האדם - לאדם.

ללא הכרה זו שהוא מושג מאת ה' - הרי האדם חי כבהמה. מבלי להכיר מנין נובעים המקרים הטובים או המקרים המצערם, שבכך כאמור תלויה השמחה, לא הכרה בהשגחת הבורא - לא יועילו עושר וכבוד כדי לגרום שמחה. להיפך, על פי רוב הם יהיו סיבה לעצב.

"כי באמת, בעסקי עולם הזה, אין בהם שום שמחה כלל, כי מאחר שכל שמחתו הוא תאוות עולם הזה, בודאי אין זה שמחה כלל. כי זה ידוע לכל, שאין שום אדם ממלא תאוותו, כי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו וכל מה שיש לו יותר - חסר לו יותר" (הודאה ו').

אך עם ההכרה בהשגחה הפרטית של השי"ת, ביכולתו של אדם לשמוח גם בעת צער וכאב "אבל שמחת הצדיקים, שהיא שמחת ישראל, כל מה שמקבלים מה' יתברך - הם שמחים בו, ואפילו כשיש להם יסורים ועניות חס ושלום, הם שמחים ביסורים, ומכל שכן כשמשפיע להם איזה טובה, הם מקבלים בשמחה ומודים לה' יתברך בין בטיבו בין בעקו חס ושלום" (שם).

אומר רבינו (לקו"מ רסו) כי כדי שחג הסוכות אכן יהא זמן שמחתנו, יש להשקיע בהכרה יסודית זו שהסוכה מלמדת אותנו: להיות אדם, להכיר את מי שמשגיח עלינו, את מי שמנהיג את חיינו, מהיכן אנו מקבלים את השפע התמידי ומי מופקד על כל המאורעות שקורים לנו. הסוכה מסוגלת להשפיע שפע אמונה זו. בכניסתנו לסוכה עלינו להתפלל שזכה להכרה זו שהינה מקור שמחת החג, והיא זו שתשפיע עלינו שמחה לכל ימות השנה.

בחג זה נצטוונו על השמחה, אבל הרבה פעמים האדם מרגיש שכעת אינו זמן של שמחה, כי לכאורה השמחה היא דבר התלוי ביותר בדברים חיצוניים, שיארגו בו רק דברים המשמחים את הלב, ומאידך לא יבואו עליו דברים המושביטים אותה.

אך אם נתבונן באמת נראה שהשמחה איננה תלויה בהצלחה ואיננה נמנעת בעת כישלון, השמחה נובעת מהנשמה, מתוך התקשרות לבורא, כיון שכך, השמחה שייכת רק לאדם ולא לבהמה, הבהמה איננה שמחה כשמתמלאים מאווייה, היא נשארת אותה בהמה אדישה, אך כשחסר לה משהו, היא משתוללת ומבקשת למלאות אותו בכל מחיר.

כך גם בן אדם שנוהג כבהמה ואינו מבין מי גורם לכל מה שקורה לו - שההצלחה איננה מעוררת בו שמחה ובודאי שהכישלון גורם לו עצב.

לעומת זאת אדם שמבין מי עומד מאחורי כל הקורה לו, מתעורר בשמחה כשהוא מקבל הטבה מידי בוראו, הוא מוסיף להכיר בהשגחתו הפרטית של הבורא זה ומתחבר אליו יותר. כך גם בעת כישלון, הוא מבין שיש מי שעומד מאחורי הכישלון ושכוונתו להיטיב, הוא מקבל זאת בהכנעה. ההכרה הפנימית שהוא מושג מקלה עליו את הייסורים, כי הוא מבין שיש להם תכלית, וכך הוא מסוגל לשמוח למרות הכול ובגלל הכול, כיון שהוא מאמין שהכול נועד להצלחתו הנצחית.

הסוכה מעבירה לנו את המסר "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל", את ההשגחה הפרטית של ה' עלינו

עומק הפרשה

להאיר לגוי שבתוכך

את התיקון שלא יתגברו המקטרגים על ישראל, כי בימים הנוראים נשפע דעת נוראה - כל אחד התעורר לקבל את התורה והדעת המעוררים שגילו הצדיקים, לשוב להשי"ת לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

אכן, אם נתבונן בדבר נראה שחלקים רבים בנשמתנו לא זכו כראוי להארה זו, לא כל גופנו זכה לטהרה שלמה זו, להתקדש בנועם ה' ובאורו ית', כי אמנם חלקי הנפש השייכים לתורה ותפילה זכו להתקדש בימים נוראים אלו, בהם עסקו כל ישראל בדברי תורה ותפילה, אבל החלקים השייכים לרשות הרבים - למשא ומתן, לאכילה, ולשאר דברי הרשות, הם לא זכו כראוי להאיר בהם את אור השי"ת.

זה הוא גודל כח חג הסוכות, ביום זה אנו יוצאים להאיר לנשמתנו גם לאותם חלקים הנחשבים מחוץ לקדושה גם להם אנו מאירים דעת נוראה זו, כי בכח חממים נוראים אלו המתגלים ביום זה אפשר לקדש לכל ימות השנה גם את אותם חלקים המשתייכים לחוץ, גם האכילה והשתיה, גם השינה ושאר עסקי האדם, כולם מתקדשים בקדושת הימים הנוראים. לכן בחג זה אנו מקריבים שבעים פרים כנגד שבעים אומות, להאיר גם לחלקי הטוב שבמקומות נידחים אלו, שגם בהם יאיר אור השי"ת וכולם ישובו ויעלו אל הקדושה. (ע"פ ליקו"ה ר"ה ד נדיקין ה ועוד)

'שבעים פרים [שמקריבים בחג הסוכות] כנגד מי - כנגד שבעים אומות (סוכה נה): 'לכפר עליהם שירדו גשמים בכל העולם' (רש"י), כלומר בימי חג הסוכות אלו אנו עוסקים באומות העולם לכפר על שבעים אומות ולהמשיך להם שפע.

להבנת הענין מקדים רבי נתן לבאר את פנימיות מצוות ישיבה בסוכה, כי מבואר בזוה"ק שהסוכה היא המשכת חסדים נוראים מרחמי השי"ת כדי לשמור את ישראל מכל המקטרגים, כי בימים נוראים אלו ימי המשפט האיום והנורא עלו ישראל קול שופר והמתיקו את כל הדינים, אבל גם אחר שנגמר הדין וישראל יצאו בזכאים, עדיין מתעוררים המקטרגים ומחפשים ללמד קטגוריה על ישראל, למצוא סיבות וחסרונות להחזיר עליהם את הדינים והקטרגים שהומתקו.

לכן בימים אלו הורה לנו השי"ת לצאת מהבית ולשבת בסוכה, הבית הוא רשות היחיד המוגן מכל מזיקי העולם, אבל רשות הרבים היא מקום אחיזת החיצונים, שם במקום אחיזת החיצונים פורש עלינו השי"ת את סוכת שלומו את החסדים הנוראים המכסים עלינו מהם.

בדרך עבודה מתבאר הענין בדברי רבי נתן, שאחר כל תיקונים אלו של הימים הנוראים עלינו להשלים

ניצוצות חינוך מהסוכה

במשך חודש תשרי עוסקים אנו לחדש את הרגשת 'בנים אתם לה' אלוהיכם'. כי אף שתמיד אנו 'בנים' ל'אבינו', אך פעמים ידיעה פשוטה זו הסתבכה. וצריכים אנו לעצור, למשך חודש לחדש ידיעה זו, אינו דומה 'בן' שאינו זוכר שהוא 'בן', ל'בן' שידוע וזוכר שהוא 'בן'.

מי שעוקב במשך החודש בתהליך הנפלא שאבינו שבשמיים עושה איתנו כדי שנחזור להרגיש 'בנים' יוכל גם הוא כאבא לדעת לעשות תהליך ל'בני' שירגישו 'בנים'.

כי אף שהם תמיד ה'בנים' שלנו, אך מידי פעם צריך לעצור ולבדוק האם באמת הקשר בינינו הוא כמו 'אבא' ל'בן', והאם אכן ה'בן' מרגיש 'בן'.

מובא באריז"ל שהסוכה הוא בחינת חיבוק יד ימין, אין זה משל בעלמא, הסוכה היא מצווה מיוחדת בה מציירים בחוש ציור של חיבוק שני דפנות של ז' טפחים, ועוד דופן של טפה, ממש כצורת יד מחבקת, התורה מצווה אותנו שניכנס לתוך החיבוק הזה במשך שבעה ימים.

סיפר יהודי שעבר תקופה קשה, וכשנכנס לסוכה ביום הראשון מתוך מחשבה שה' מחבק אותנו, הרגיש התנגדות בליבו להרגיש את החיבוק של ה', אך הוא כיהודי המשיך לשבת בסוכה שבעה ימים, וכל יום במשך החג הרגיש יותר ויותר איך הוא מתרכך, ומרשה לעצמו להיכלל בחיבוק של ה'. כי השי"ת עושה איתנו תהליך ריכוך במשך שבעה ימים עד שנסכים להיכלל בחיבוק.

פעמים שה'בן' מרגיש מאיתנו ריחוק, ואף שמסתובב בבית ל'בן', אך בליבו פנימה אינו מאמין שמחבקים ואוהבים ומרוצים ממנו באמת, ואנו כהורים לפעמים נבהלים ולוקחים צעד אחור וממשיכים את הריחוק, הקשר נשאר קר וטכני. אך כמו בסוכות, צריכים להמשיך את החיבוק עוד ועוד, עד שהבן ירפה את עצמו, יתבטל ויניח לעצמו יותר ויותר לקבל את החיבוק. מי שמתבונן בנקודה זו מול אבינו שבשמיים במשך שבעת ימי הסוכות, יוכל לעשות זאת מול בנו.

מובא בזוה"ק שהסוכה היא כאמא המסככת על בניה. הארת הסוכה מעוררת התבוננות, באהבה הגדולה של ה' אלינו, עד שנתוצאה מהסיכוך של ה'אמא' מתעורר כח הדיבור לדבר עם השי"ת (עיין ליקו"מ סי' מח). מי שמתבונן בתהליך הזה מול השי"ת, יוכל להבין איך לעשות זאת מול בנו, לחבקו ולקרבו באופן שיעורר את כח הדיבור של הבן להיות פתוח איתנו, לדבר ולספר מה שנעשה עמו.

אך למעשה החיבוק הזה התחיל כבר מראש השנה ויום הכיפורים, שאז היה זה חיבוק יד שמאל, כי אף שבוודאי צריך 'שמאל מרחק', אך בענין זה העולם טועה, כאילו יש יד שמאל, ואז לאחריו בא חיבוק, אך האמת שגם השמאל הוא חלק מהחיבוק, ויש לדאות שכל תהליך ה'שמאל מרחק' יהיה באופן של חיבוק, שהנער ירגיש שהשמאל, המשמעת והדין, בא ממקום פנימי שרוצה לחבק, ואז כשיבוא הימין מקרבת, כבר יהיה מי שיקבלו.

◆ זה 216 שנה להסתלקותו של רביה"ק זיע"א לגני מרומים, ועדיין איש הגדולה בוערת ומהדהדת בכל העולם כולו. מאות סעודות הילולא מתקיימים בכל רחבי תבל ביום ההילולא רבה ח"י תשרי, בו נחדש עצמנו ללכת בדרכי עצותיו הק' והנפלאות המחיין כל לב. יש לעקוב אחר הפרסומים בבתי המדרש של חסידי ברסלב.

◆ הופיע! הספר החשוב "מאיר נתיבות" על הלכות שבת (סימנים ש"ח עד שכ"א) הכוללים שו"ת מעשיים ונימוקים מאת הרה"ג ר' מאיר סירוטה שליט"א, הוצאת "עוז והדר". להשיג בחנויות הספרים המובחרות.

◆ ראה זה חדש: הספר החשוב "הרי הלכות" על הלכות שכירות מטלטלין, מאת הרה"ג ר' יצחק רזנבלט שליט"א. 026262444.

◆ תשית לראשם עטרת פז: כלל חסידי ברסלב מודים מקרב לב לכל רבני הקהילות, שליחי חב"ד והשליחים הנפלאים שעזרו וסייעו בטלטולי הדרך הקשים בדרך לאומן, על מסירות נפש שלא על מנת לקבל פרס ועל נדיבות לב הראויה לכל הערכה. זכות רביה"ק והראש השנה שלו יעמדו לזכותכם כל הימים!

יורל ע"י מנחם עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-859148
המערבת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישות נכס נצחי: עלה לתרומה, בנק
מרבנטיל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֵיהֶם
הַעֲצוּמִים וּבְחַסְדֵּיהֶם הַרְבִּים וְהַגְדֹּלִים,
וְזַמְנֵינוּ לְקִיּוֹם מִצְוֹת סֶכֶם בְּזִמְנָהּ קְרָאֵינוּ בְּכָל
פְּרִטָּה וְדִקְדִּיקָה וּבְנִינְתָּהּ וְתִרְיָג מִצְוֹת
הַתְּלִיכִים בָּהֶן, וּבְכָל טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה.
וְאַזְכֶּה שִׁיחֵינוּ נִמְשָׁכִין אֵלֵינוּ הַמַּחֲיִין
הַקְדוּשִׁים וְהַחֲסִידִים הַגְדֹּלִים וְהַנִּפְלָאִים
הַנִּמְשָׁכִין עַל עַמּוֹת יִשְׂרָאֵל בִּימֵי חַג
הַסִּבּוֹת הַקְדוּשׁ עַל יְדֵי מִצְוֹת סֶכֶם
הַקְדוּשָׁה וְהַנִּרְאָה מְאֹד, שֶׁאֵין אִמָּא
מְסַכֶּכֶת עַל בְּנֵיהֶם וְאַתָּה פּוֹרֵם סֶכֶם רַחֲמִים
וְחַיִּים וְשָׁלוֹם עָלֵינוּ:

ליקוטי תפילות קמ"ה

יהלום

איך אנו יודעים כלל
גדל יקרת מעלת מצות
אתרוג!

שיחות הר"ן קכ"ה

האם יש ענין להדר בקניית ד' מינים נאים ומהודרים?

אמר רבי'ל: שאין אנו יודעים כלל גדול יקרת מעלת מצות אתרוג. והרי אנו רואין שישיראל מפזרים ממון הרבה בשביל מצוה זו, יותר מעל שאר מצוות ובוודאי לא על חנם הוא. מסתמא מצוה זו הוא יקרה מאוד מאוד אשר אין לשער רק שאין אנו יודעין גדול מעלתה, (שיחות הר"ן קכ"ה).

עד כמה להשקיע בחיפוש אחר הד' מינים?

אף שבוודאי יש להדר במצוה זו, אך בתחילת החיפוש יקח בידיו אתרוג שלכאורה נראה אתרוג פשוט, ויסתכל עליו ויתבונן בו בעיניים של אמונה שאתרוג זה הוא הוא הרצון של ה' להמשיך שפע התגלותו בעולם על ידי הנענועים של אתרוג זה דייקא. ורק אחר שמאמין בעצם המציאות של המצוה, אז יכול להדר ולהוציא ממון רב ולבלות זמן הרבה בשביל להדר אחר ד' מינים נאים ומשובחים ביותר, כי אנו מהדרים אחריהם לא בשביל כבוד עצמנו אלא מתוך אמונה במציאות של המצוה, ולשם כך יש לחזק

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשיין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

אימתי מברכים לישב בסוכה

בסוכה. ולכן: (א) מי שאין בדעתו לאכול כלל עוד באותו היום, צריך לברך שנית על עצם השהייה בסוכה. (ב) ואף מי שבדעתו לאכול אחר כך אלא שלא יהיה בשעה הקרובה - נכון להתחייב בברכת לישב בסוכה באכילת עוגה ולא לשהות בסוכה בלי ברכה.

(ג) וכן מי שבוודאי יאכל עוד היום אלא שיצטרך לצאת עוד הפעם לפני שיאכל, כגון כשאוכלים ארוחת בוקר בסוכה, ויוצאים יציאה גמורה וחוזרים לסוכה, ויוצאים שוב למנוחה ומעריב וכדומה לפני שאוכלים ארוחת ערב. או לאחר ארוחת ערב יוצאים לשמחת בית שואבה וחוזרים לישון, ויוצאים שוב בבוקר לתפלת שחרית - דעת גדולי הפוסקים שצריך לברך תיכף כשחוזר אליה בפעם הראשונה, בלי לאכול כלל. ולמעשה לא נהגו העולם לברך, אך בודאי ראוי לכל ירא שמים להתחייב בברכה, והיינו שלאחר שחוזרים לשהות בה או לישון יש לאכול עוגה לפחות כשיעור כביצה ולברך לישב בסוכה [ובתנאי שלא תהיה אכילה גסה].

אך דע, שכל האמור עד כאן הוא כשנכנס ויוצא מסוכה שלו, אבל ההולך לסוכת חבירו דין אחר יש לו, אך לצערנו קצר המצע מלהשתרע כאן.

הפעם, וכל שכן אם היה כן באמצע הסעודה.

(ב) היוצא על מנת לחזור לאחר זמן קצר, כגון: לבית הכנסת להתפלל מנחה או מעריב, או לקניה רגילה בחנות, או לסידור קצר - אזי אם היה כן באמצע הסעודה, אינו צריך לברך שנית. אבל אם היה כן בין סעודה לסעודה [כגון בין סעודת הצהריים לארוחת ערב] - צריך לברך שנית כשיאכל {וכפמ"ש השתא בארוך צע"ג ד"ץ בין סעודה לסעודה}.

(ג) אבל היוצא 'יציאה גמורה' כגון לבית הכנסת לתפלת שחרית או מנחה ומעריב יחד או לשיעור תורה, וכן לעריכת קניה גדולה או סידור רציני בבוקר וכדומה - צריך לברך שנית אפילו כשיהיה באמצע הסעודה. (ד) היוצא לשעה או שעתיים, הרי זה היסח הדעת בכל אופן וצריך לברך כשיבוא לאכול.

(ה) היוצא על מנת לחזור לאחר זמן ארוך ולמעשה חזר תוך זמן קצר - נחשב כהיסח הדעת.

ד. לפי האמור שהיוצא מהסוכה באופן שנחשב היסח הדעת כשחוזר לסוכה מתחייב לברך לישב בסוכה אלא שמברכים רק בשעת אכילה - מכל מקום אם לא תהיה הזדמנות לאכול יתכן וצריך לברך על השהייה בלבד, הואיל ואין לו שום ברכה שתפטור את השהייה הנוכחית

א. מעיקר הדין מברכים 'לישב בסוכה' על עצם השהייה בסוכה אפילו כשאין אוכלים שם כלל. אבל למעשה נוהגים שלא לברך ברכת לישב בסוכה על השהייה גרידא אלא בשעת אכילה בלבד, ובברכה זו פוטרים גם את עצם השהייה והשינה בסוכה. אמנם מה שאמרנו שמברכים 'בשעת אכילה', הדבר אינו נכון תמיד אלא צריך שתהיה גם איזה 'היסח הדעת' מהסוכה. - ולכן:

ב. מי שנמצא בסוכה כל היום ולא יצא ממנה כלל - לאחר שבירך לישב בסוכה בעת האכילה הראשונה, שוב אין צריך לברך לישב בסוכה אפילו כשאוכל עוד הפעם סעודה גמורה, כיון שלא היה לו היסח הדעת מהסוכה. ואפילו אם לא יצא במשך כל שבעת ימי החג מהסוכה, אינו צריך לברך שנית.

ג. מי שאכל בסוכה ובירך לישב בסוכה ויצא מהסוכה - כשחוזר אל הסוכה אינו צריך לברך שנית אלא רק כשיאכל אכילה המחייבת לברך לישב בסוכה (איזה אכילה מחייבת לברך, כבר ביארנו אשתקד). אמנם גם זה תלוי בסוג היציאה, וכדלהלן:

(א) היוצא מהסוכה על מנת לחזור מיד, כגון כדי להביא איזה דבר לסוכה או לעשות צרכיו או לדבר עם חבירו - אין זה נחשב היסח הדעת ואינו צריך לברך שנית אפילו כשיאכל עוד